

Undersökning om betydande miljöpåverkan

2022-01-27

tillhörande detaljplanen för

fastigheten **Fiskeby 1:48** och del av fastigheten **Pryssgården 1:1**

med närområde inom Fiskeby och Pryssgården i Norrköping

SPN 2015/0489 214

SAMRÅDSHANDLING

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

www.norrkoping.se

1. Syftet med undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningens första steg, enligt 6 kapitlet 5-6 §§ MB, är att undersöka om genomförandet av detaljplanen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras.

Om en verksamhet enligt 7 kapitlet 28a § MB kräver tillstånd eller om planen förutsätter verksamhet enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) 2 §, punkt 2 och 6 § eller bilagan till denna förordning antas planen alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av en detaljplan antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan om planområdet får tas i anspråk för de ändamål som anges i 4 kapitlet 34 § plan- och bygglagen (PBL).

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

2. Motiverat ställningstagande

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan. Detaljplanen ersätter befintlig detaljplan för industriändamål och ändrar användningen till handel- och verksamhetsändamål som anpassas till pågående stadsutveckling i form av trafikplats Bråvalla.

Utförda utredningar visar att den nya detaljplanen inte medför risk för påtaglig skada för berörda riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken, eller risk för överskridande av beslutade miljökvalitetsnormer enligt 5 kapitlet miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats.

3. Alternativ lokalisering

En alternativ lokalisering är inte aktuell med anledning av detaljplanens syfte. Marken är redan detaljplanlagd för verksamhetsmark som nu uppdateras med nya planbestämmelser i och med att ny anslutning till europaväg 4 har gjorts tillgänglig.

4. Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ny verksamhetsmark för handelsändamål och en drivmedelsstation samt hantera dagvatten.

5. Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL			
Globala, nationella och regionala miljömål	X		
Fokus på att placering av drivmedelsanläggning i förhållande till övriga verksamheter- riskbedömning är ett mål i planarbetet och bedöms därmed ha en positiv inverkan på de globala, nationella och regionala miljömålen.			
Miljöorienterade mål i Norrköpings kommuns aktuella budget	X		
Detaljplanen tillåter bland annat en drivmedelsstation med fokus på alternativa drivmedel såsom etanol, vätgas, biogas och el vilket bidrar till kommunens klimatanpassning.			
PÅVERKAN PÅ LAGSTIFTADE SKYDD			
Riksintressen: 3 och 4 kapitlet MB om hushållning av mark och vatten		X	
Marken inom området idag är främst jordbruksmark. Marken är dock svår att nå i dagsläget och ligger i ett ogynnsamt område för livsmedelsproduktion.			
5 kapitlet MB om miljökvalitetsnorm (luft, vatten eller mark)		X	
Etableringen av verksamhetsmark för handel, verksamhetsområde och drivmedelsanläggning kan påverka närområdet med luftföroreningar och mark- och vattenburna föroreningar. Detta kommer att utredas inom planarbetet för att minimera eventuell omgivningspåverkan och förhindra att möjligheten att nå miljökvalitetsnormerna för mark och vatten påverkas negativt. En omfattande dagvattenutredning har genomförts för att hantera dagvattenfördröjning och rening innan detta vatten släpps till recipient.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
7 kapitlet MB om skydd (Natura 2000, naturreservat, kulturresevat, landskapsskydd, biotopskydd, strandskydd, skyddsområde för vattentäkt)	X		
Ett avvattningsdike inom planområdet som troligen omfattas av biotopskydd kommer att tas bort i och med områdets utbyggnad.			
9-15 kapitlet MB (tredje avdelningen) om anmälan eller tillståndsprovning (täkt, avfall, farligt material, avhjälpandeåtgärd för förorenade områden med mera)		X	
En översiktlig miljöteknisk utredning har genomförts i planarbetet. Det finns i nuläget ingen indikation på att det finns betydande markföroreningar inom planområdet med undantag från jordbruksdrift.			
Fornlämningar och byggnadsminnen			X
Det fanns ett flertal fornlämningar inom planområdet. Under våren 2016 ansökte stadsbyggnadskontoret, nuvarande samhällsbyggnadskontoret, om slututredning gällande fornlämningarna (RAÄ 346, 347, 348 och 349) efter samråd med länsstyrelsen. Dessa fyra fornlämningar är nu slutundersökta och borttagna. Inga ytterligare åtgärder gällande fornlämningar kommer att genomföras inom förundersökningsområdet.			
ÖVERENSSTÄMMER MED KOMMUNALA RIKTLINJER	J	K	N
Program	X		
Det finns inget program för planområdet.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Översiktsplanen	X		
<p>Översiktsplan för staden Norrköpings kommun antagen av kommunfullmäktige 2017 anger att aktuellt område ligger inom utvecklingsområde 36, Bråvalla. Översiktsplanen förespråkar en variation av verksamheter inom området, både ytkrävande och transportintensiva samt mindre verksamheter och kontor. Eventuellt kan mindre bostadsområden planeras in.</p> <p>I övrigt anger översiktsplanen att riktlinjerna ska vara förbättrad åtkomlighet inom och igenom området med kollektivtrafik samt gång- och cykelleder, och att kommande verksamheter ska lokaliseras på ett sådant sätt att de inte stör befintliga verksamheter.</p> <p>Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen och möjliggör för ytkrävande och transportintensiv verksamhetsmark.</p>			
Riktlinjer för bostadsförsörjning			X
Inga bostäder kommer att möjliggöras inom planområdet.			
Dagvattenhantering	X		
Ett av de främsta syftena med detaljplanen är att utreda och utforma en dagvattenhantering för planområdet. En långsiktig hantering av dagvattenfördröjning och rening söks samt för att undvika att ytterligare dagvattenmassor leds till trafikområdet för Europaväg 4.			
Naturvård			X
Det finns inga naturvärdesobjekt inom planområdet. Inom den södra delen av planområdet kommer naturmark i form av parkmark att möjliggöras för fördröjning av dagvatten.			
Gemensam klimatvision för Linköping-Norrköping		X	
Etableringen av en drivmedelstation för förnyelsebara drivmedel kan potentiellt vara positivt för klimatvisionen.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
PÅVERKAN PÅ MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER			
Mark (föroreningar, erosion, skred, sättningar med mera)		X	
All mark inom planområdet består under humuslagret av postglacial lera, likt större delen av marken inom Norrköpings kommun. Marken inom planområdet kommer att utredas i en geoteknisk undersökning. Det finns inga indikationer i nuläget på att marken kommer att visa sig särskilt olämplig för den etablering som planeras.			
Vatten (flödesriktning, grundvattenkvalitet, vattentillgång med mera)			X
En geohydrologisk utredning har genomförts i planarbetet. Det finns i nuläget flera diken inom området som avleder vatten ned till recipienten Motala ström. I högsta möjliga grad kommer de naturliga lutningarna och befintliga diken inom planområdet att nyttjas för framtida ledning av dagvatten.			
Luft och lokalklimat (luftrörelse)			X
Verksamhetsmark med liten omgivningspåverkan samt handel kommer att möjliggöras inom planområdet. Det finns i nuläget inget mål för att möjliggöra storskalig produktionsindustri inom planområdet, utan det som avses är främst handel samt verksamhetsområden med liten omgivningspåverkan.			
Risken för att verksamheterna inom planområdet ger upphov till lukt eller luftföroreningar bedöms därmed som låg.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Djurliv och vegetation (förändring av sammansättning eller antal, minskning eller införande av art. Skapas någon barriär? Påverkas biologisk mångfald?)			X
<p>Området hyser inga sedan tidigare kända naturvärden enligt kommunens, länsstyrelsens, skogsstyrelsens och jordbruksverkets allmänna naturvärdesunderlag. I Artportalen (sökning 1990 – 2021-02-17) finns inte heller några observationer av rödlistade eller fridlysta arter som indikerar att någon särskild hänsyn skulle behövas tas i planarbetet.</p> <p>När det gäller landskapets gröna infrastruktur noteras att områden söder och väster om planområdet innehåller gräsmarkvärden, ädellövvärden och i viss mån även trivallövvärden. De buskar och träd som idag finns inom planområdet berörs antingen av gatumark i tidigare plan eller av trädskyddszon till järnväg. Det finns därför inga förutsättningar att bevara vegetationen på sikt.</p> <p>I det nyligen framtagna planeringsunderlaget ”Grönstrukturplan för Norrköpings stad” lyfts befintligt och potentiellt spridningssamband för ”läderbaggenätverket” sydväst om och utanför planområdet. Det finns eventuellt möjlighet att stärka denna gröna infrastruktur genom att tillföra lämplig vegetation genom nyplantering. Detta kan lämpligen samordnas med planering och anläggning av öppen dagvattendamm.</p>			
Landskaps- och stadsbild	X		
Särskild hänsyn till gestaltning ställs på samtliga verksamheter inom planområdet på grund av det exponerade läget längs Europaväg 4. Krav på utformning finns på plankartan och i övriga planhandlingar. Tillskapande av ny grönstruktur inom området kommer också att ske.			
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet	X		
Planområdet påverkas av de närliggande högintensiva kommunikationsstråken, varför känslig markanvändning inte planeras inom planområdet.			
Transporter/kommunikation (minskning eller ökning, investering)	X		
Mängden transporter kommer att öka i och med anslutningen till europaväg 4, och en betydande investering från kommunen kommer att bygga ut infrastrukturen inom planområdet för att tillgängliggöra verksamhetsmarken.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Rekreation			X
Området är i nuläget inte av särskilt intresse för rekreation.			
Kulturmiljö			X
Då marken inom planområdet i nuläget främst består av jordbruksmark finns inga särskilda kulturvärden. De fornfyndigheter som fanns inom planområdet har tidigare tagits bort.			
Jordbruksmark	X		
Den nuvarande jordbruksmarken kommer att exploateras för verksamheter och handel. Det finns en gällande detaljplan som tillåter industrimark för planområdet i nuläget, och jordbruksmarken bedöms som svåråtkomlig och inte möjlig att utveckla i sitt nuvarande läge.			
Nuvarande mark- och vattenanvändning	X		
Marken inom planområdet är främst jordbruksmark. Det finns ett befintligt dike inom planområdet som har använts för att avvattna jordbruksmarken. Efter platsbesök av ekolog bedömdes detta dike inte vara strandskyddat men möjligen biotopskyddat. Dess sträckning kommer att i högsta möjliga grad utnyttjas för framtida ledning av dagvatten då det följer naturliga lågpunkter inom planområdet.			
Inte förnyelsebara naturresurser			X
Ingen påverkan.			
PÅVERKAN PÅ MÄNNISKORS HÄLSA	J	K	N
Ljus (bländande ljussken)			X
Planområdet ligger inte i närheten av bostadsområden utan avskiljs från dessa genom södra stambanan och europaväg 4. Tillkomst av verksamheter inom planområdet bedöms inte påverka närboende i form av bländande ljus. Särskilda krav på skyltning finns på plankartan för att reducera risken för störningar mot vägen.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Luftkvalitet (föroreningar, lukt, partiklar)		X	
Det planeras ingen verksamhet som kan ge upphov till obehaglig lukt eller ökade partikelmängder inom planområdet. Den ökade mängden fordon inom området som kan tillkomma efter etablering inom planområdet kan dock ha en inverkan på områdets luftkvalitet.			
Buller och vibrationer			X
Verksamheterna inom planområdet planeras utanför skyddsavstånd om 30 meter från spårmit till Södra stambanan. Eventuella vibrationer och buller som uppkommer inom planområdet under byggnadsskedet och i framtiden bedöms inte uppgå till så höga nivåer att det påverkar boende utanför planområdet, främst med hänsyn till de befintliga trafikstråken som omger planområdet.			
Risk (farliga verksamheter, farligt gods, radon, allergener, översvämning med mera)			X
Det planeras inga verksamheter inom området som förhöjer risknivån för omkringliggande bostäder och trafikstråk. Området ligger högre än omkringliggande järnväg och väg och har därmed en låg risk för översvämning. Det översvämningsvatten som bildas under extrema regn (100-års) ska i högsta möjliga grad hanteras inom det dagvattensystem som tagits fram för planområdet för att inte riskera att vattenmassorna påverkar europaväg 4.			
KLIMATPÅVERKAN	J	K	N
Påverkan			X
Verksamheterna och handelsändamålet inom planområdet bedöms inte negativt påverka klimatet i närområdet.			
KLIMATANPASSNING	J	K	N
Högre temperaturer			X
Verksamheterna inom planområdet bedöms inte höja områdets temperaturer mer än marginellt då ingen värmealstrande verksamhet planeras. Planområdet är öppet idag och kommer bli mer hårdgjort och planterat efter områdets utbyggnad.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Ökad nederbörd och översvämningar		X	
En dagvattenutredning har tagits fram som redovisar hur hantering, fördröjning och rening av dagvatten inom planområdet ska skötas innan det släpps till recipient. I och med att mer mark hårdgörs inom planområdet blir denna hantering viktig för att inte öka mängden dagvatten ned till europaväg 4. Det finns naturliga lågområden som ska nyttjas i högsta möjliga grad. Det finns inga instängda lågpunkter inom planområdet.			
Stigande havsnivåer			X
Inte relevant för planområdet.			
Risker för ras, skred och erosion		X	
Då marken inom området främst består av lera bedöms inte risk för ras eller skred förekomma, men viss sättningsrisk finns. Geoteknisk utredning har genomförts som också visar på detta, men det bedöms finnas goda förutsättningar för att bemöta dessa utmaningar genom modern grundläggningsteknik.			
ÖVRIGT	J	K	N
Uppstår kumulativa eller tillfälliga miljöeffekter			X
Den främsta risken för att verksamheterna inom planområdet ska ge upphov till negativa miljöeffekter bedöms vara drivmedelsstationen som kan ge upphov till markföroreningar om inte hanteringen av drivmedlen genomförs på rätt sätt och tillräckliga skyddsåtgärder tillskapas i byggnadsskedet. Dock finns det goda förutsättningar att dessa skyddsåtgärder kan vidtas, dels genom att uppmärksamma dessa i planhandlingarna och att i framtida detaljprojektering lyfta frågan igen, förslagsvis i samarbete med bygglovsenheten.			
Betydande miljöpåverkan i näraliggande kommun eller land			X
Ingen påverkan.			

6. Undersökning om betydande miljöpåverkan för sociala aspekter

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
SOCIAL HÅLLBARHET	J	K	N
Nationella folkhälsomål			X
Ingen påverkan.			
Jämställdhet			X
Ingen påverkan.			
Tillgänglighet	X		
Åtkomsten till området förhöjs genom anslutningen till trafikplats Bråvalla.			
Barnperspektiv			X
Ingen påverkan.			
Sammanhållen stad	X		
Strukturen i Pryssgården blir mer sammanhållen när även detta område planeras och byggs ut.			

7. Medverkande tjänstemän

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har upprättats av John Bovellan i samverkan med Maria Agvald Jägborn och Magnus Gullstrand på samhällsbyggnadskontoret, detaljplanering, i Norrköpings kommun.

Samhällsbyggnadskontoret

Julia Stenström Karlsson
enhetschef detaljplanering

John Bovellan
planarkitekt

8. Referenser

Utredningar för detaljplanen

PM Naturvärdesbedömning inför detaljplanering av Sparrisen (Fiskeby 1:48 och Pryssgården 1:1), etapp 1, Norrköpings kommun, 2021-02-17.

Översiktlig miljöteknisk markundersökning inom Fiskeby 1:48, Pryssgården 1:13 och del av Pryssgården 1:1, Norrköpings kommun, Afry, 05-05-2021.

PM Geoteknik, DP Pryssgården 1:1 och Fiskeby 1:48, NRK, SWECO, 2021-05-28.

PM Teknisk utredning kvarteret Sparrisen, WSP, 2021-12-09.

PM Pryssgården efter avslutat fältarbete delområde 2-5, Arkeologerna, 2018-04-03.

Kommunala handlingar och riktlinjer

Arkitekturstaden Norrköping – riktlinje för arkitektur och stadsbyggnad. Stadsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2018-08-27.

Avfallsplan 2013. § 85 reviderad avfallsplan 2013-2016. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2014-04-28.

Bullerkartläggning 2017 Intranätskartan DIKA. Norrköpings kommun.

Naturvårdsområden internetkartan Norrköpingskarta (NOKA). Norrköpings kommun. 2019.

Riktlinje för hållbar dagvattenhantering, beslutad av KCVD, Forum för Kontorschef Samhällsbyggnadskontoret och Verkställande direktör, Nodra AB, 2019-04-30.

Riktlinjer för arbetsmiljö och tillgänglighet för avfallshantering. Norrköping Vatten och Avfall AB, Norrköpings kommun, 2014-04-01.

Riktlinjer för parkering. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, antagen 2017-02-27.

Riktlinjer för trafik i Norrköpings kommun. Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2011-06-20.

Riktlinjer för utformning av Norrköpings cykelvägar. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2009-01-29.

Översiktsplan för staden. Norrköpings kommun. Antagen av kommunfullmäktige 2017-06-19.

Övriga referenskällor

Kommuntäckande markradonundersökning Norrköpings kommun. SGI Statens geotekniska institut. Linköping 1990-01-16.

Skyddsvärda träd i Östergötland, Inventering av alla grova och ihåliga träd utförd 1997-2008. Rapport 2008:13. Länsstyrelsen Östergötland, 2009.

Natur och Kultur: miljöer i Östergötland, naturvårdsplan och kulturminnesprogram. Länsstyrelsen i Östergötlands län, 1983.

Vattenskyddsområde med föreskrifter för ytvattentäkten Glan, Östergötlands län, Länsstyrelsen i Östergötland, Miljöskydds enheten (513-36451-08 0581), 2012-06-18.

VISS Vatteninformationssystem Sverige, Länsstyrelsen, november 2021.
<http://www.viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterEUID=SE649686-151617>

Rapport nr. 2008-76 Detaljerad översvämningskartering längs Motala ström, Roxen, Glan och Bråviken. SMHI, 2009-05-25.

Rapport nr 2010-60 Kompletterande beräkningar havsvattenstånd Bråviken. SMHI, 2010-10-30.

Rapport nr 2017-26 Havsnivåer i Östergötlands län. SMHI. Norrköping, 2017-08-17.